

[Bjørn Westh]

meget stor succes, men det må vi diskutere hen ad vejen.

Spørgsmålet efter denne debat må vel også være: hvad vil regeringen egentlig? Regeringen taler om, at dette her ikke er godt nok og der skal en helt anden form for sanering af landbrugets økonomi til. Der er mange landmænd, der er truet af tvangsauktioner, og der er mange landmænd, der har negativ konsolidering. Men regeringen foretager sig ingenting, og det kunne da så være interessant at spørge: hvad vil regeringen egentlig foretage sig i den situation, vi står i?

Landbrugets situation er vel den, at de enkelte landbrug bliver dyrere og dyrere, bl.a. på grund af ny teknik, der er nødvendig, på grund af at de skal have flere dyr, på grund af at de skal have større arealer, når de skal have flere dyr for at kunne leve op til kravene om ikke-nitratforurening og lignende, altså leve op til kravene om, at det skal være harmoniske brug.

Samtidig har landbruget nogle kapitalforhold, der er anderledes end i andre erhverv. Der er en langsom kapitalomsætning: det tager nu engang sin tid, fra en gris bliver født, til den bliver spist i Japan. Landbruget har andre forhold på den måde, at kapitalen pr. arbejdsplads i landbruget er langt større end i industrien, og det skal ses i sammenhæng med en langsom omsætning. Og så har landbruget heller ikke muligheder for at tage aktiekapital ind til at finansiere sig, fordi landbrug som bekendt ikke kan drives i aktieselskabsform, og det betyder, at de ikke kan få en ansvarlig kapital, der ikke skal forrentes i de vanskelige indkøringsår, men som kan vente med sit afkast til senere. Landbruget har altså nogle anderledes forhold end så mange andre erhverv, men det er et vigtigt erhverv for os, og så må vi så prøve at se, om vi kan skabe nogle finansieringsmuligheder, der passer til landbrugets vilkår.

Vi har samtidig i socialdemokratiet et ønske om, at strukturen i landbruget fortsat skal være sådan, at der kan være mange familiebrug af mange forskellige størrelser, som folk kan leve af, og at det ikke kun skal være velhavere, der har råd til at købe landbrug. Det fører os frem til, at vi må prøve at se, om vi kan finde nogle finansieringsformer. Hvis det ikke lykkes folketinget og de politiske partier at få lavet nogle nye finansieringsformer, så tror jeg, at dansk landbrug

ender med aktieselskabsformen, og at det bliver aktieselskaber, der skal skaffe den nødvendige kapital til landbruget, og så vil jeg spørge: ønsker regeringen det, eller er det det, partiet venstre f.eks. gerne ser?

Hvis man ikke vil give store statstilskud til landbruget, og det vil venstre jo ikke, kan vi forstå, så er der, som også en taler har nævnt, kun én måde tilbage at nedsætte renten på, så den passer til landbrugets forhold, og det er at lave en indeksering eller at sige, at renten kan blive lavere, mod at noget af værdistigningen afleveres.

Det er da også begyndt at gå op for venstrefolk. Således har vi kunnet se, at et tidligere medlem af folketinget, der ikke just hørte til folketingets venstrefløj, nemlig hr. Anders Poulsen, der er landskonsulent i driftsøkonomi ved landskontoret i Viby, har sagt – og det står den 10. januar i Landbrugsmagasinet fra i år – at så må man afgive noget af værdistigningen på en del af landbrugsejendommen for at få en lavere rente. Det er altså hr. Anders Poulsen, der herinde jo ikke var på det yderste venstre, der mener, at det faktisk er den eneste måde, man kan klare landbrugets finansieringsformer på, og det er det, vi har indarbejdet i dette forslag. Så jeg tror også, at der selv i venstre er ting, der er begyndt at ændre sig, og at man kan se, at det finansieringsforslag, som vi andre kommer med, kan være med til at lette generatiónsskiftet, gøre det muligt også for ikke-velhavere at købe landbrug, gøre det lettere at købe tillægsjord og måske også være med til at løse nogle af de gældsombytningsproblemer, der er.

Det forslag, som vi fremlægger, er som sagt udarbejdet af husmandsforeningernes strukturudvalg. Siden forslaget er fremkommet, har f.eks. en så væsentlig del af jordbrugserhvervet som gartnerne udtalt sig meget positivt om forslaget. Jeg kan i øvrigt sige, at Landboudom deltog i arbejdet med forslagets udarbejdelse.

Med hensyn til landbrugsministerens bemærkninger skal jeg ikke sige så meget. Landbrugsministeren siger, at det er kompliceret. Ja, det kan man måske nok sige, men i det omfang det gennemføres som en enhedsprioritering, tror jeg egentlig ikke, det er så kompliceret, for så får folk et lån ét sted og kan så tale med deres konsulenter og deres